

ks. Adrian Przybecki
Wydział Teologiczny
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

**Ryt sarum jako szkic do portretu
wielkiej rodziny obrządków Kościoła katolickiego.
Studium z teologii liturgii**

STRESZCZENIE

W dysertacji zostały przedstawione następujące zagadnienia i problemy badawcze: źródła rytu sarum, charakterystyka i analiza najważniejszych obrzędów liturgicznych, ze szczególnym uwzględnieniem Eucharystii i celebracji roku liturgicznego, oraz określenie możliwości i potrzeb reaktywowania stałej celebracji w obrządku z Salisbury.

Pierwszy rozdział prezentuje historyczne źródła rytu sarum, poprzez przedstawienie wydarzeń z przeszłości, ówczesnych ośrodków religijnych, jak również osób, które wpłynęły na ukształtowanie się omawianego obrządku.

W rozdziale drugim opisano porządek oraz dyscyplinę jakie obowiązywały w chórze w tych świątyniach, które przyjęły obrządek salisburski. Przedstawiono również szaty chórowe i liturgiczne oraz kolory liturgiczne. Analizie poddano także strukturę Mszy św.

W rozdziale trzecim ukazano czytelnikowi takie elementy liturgicznej ekspresji rytu sarum, jak: rok liturgiczny i klasyfikacja dni liturgicznych; podjęto również próbę odtworzenia kalendarza liturgicznego.

W rozdziale czwartym omówiono ceremonie Wielkiego Tygodnia, począwszy od Niedzieli Palmowej, a skończywszy na Wigilii Paschalnej. Ta część pracy w zamyśle autora ma przybliżyć czytelnikowi upamiętnienie najważniejszych wydarzeń zbawczych związanych z ostatnimi dniami Chrystusa, które we wszystkich katolickich obrządkach stanowią niejako centrum życia liturgicznego. Ze względu na obszerność materiału w pracy został uwzględniony jedynie temat Eucharystii, a pominięto pozostałe sakramenty, Liturgię Godzin oraz sakramentalia.

Ostatni rozdział dysertacji to próba przekonania czytelników do tego, iż warto zabiegać o możliwość wznowienia celebracji w obrządku salisburskim, który mógłby stanowić

własny ryt dla ordynariatów personalnych dla byłych anglikanów, jak również dla grup wier-
nych wywodzących się z kręgu kultury anglosaskiej, a przywiązanych do tradycyjnej liturgii.
W tym celu w rozdziale piątym ryt sarum ukazano w kontekście reformacji anglikańskiej. W
tym samym rozdziale zaprezentowano również nowsze i współczesne analizy historyczne,
liturgiczne i kanoniczne, w oparciu o które autor pracy postuluje – przynajmniej na poziomie
dyskusji akademickiej – aby rozważono możliwość przywrócenia celebracji liturgii w rycie
sarum.

Dr. Adrian Przybecki